

ایدئالیسم هگل

خشنودی های خود آگاهی

رابرت برن، پیپین

ترجمه
سید مسعود حسینی

نشر کردن

Robert B. Pippin

Hegel's Idealism: The Satisfactions of Self-Consciousness

Cambridge University Press, 1989

سرشناسه: پپین، رابرت بی، ۱۹۴۸ - م.

Pippin, Robert B.

عنوان و نام پدیدآور: ایدئالیسم هگل: خشنودی‌های خود آگاه رابرت بی. پپین؛ ترجمه سید مسعود حسینی.

مشخصات نشر: تهران: نشر کرگدن، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۵۷۶ ص.

شابک: 978-622-6420-59-4

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: عنوان اصلی: Hegel's Idealism: The Satisfactions of Self-Consciousness.

یادداشت: کتابنامه.

عنوان دیگر: خشنودی‌های خود آگاهی.

موضوع: هگل، گئورگ ویلهلم فریدریش، ۱۷۷۰ - ۱۸۳۱ م.

موضوع: Hegel, Georg Wilhelm Friedrich

موضوع: اخلاق

موضوع: Ethics

موضوع: جبر و اختیار

موضوع: Free will and determinism

شناسه افزوده: حسینی، سید مسعود، ۱۳۶۶ - ، مترجم

رده بندی کنگره: B۲۹۴۹

رده بندی دیویی: ۱۹۳

شماره کتابشناسی ملی: ۵۹۱۹۳۵۷

مؤه حقش برآى ناشر محفوظ است.
نشر کرگدن بهران، صندوق پستی ۱۷۱۶-۱۳۱۴۵

www.kargadanpub.com

telegram.me/kargadanpub

instagram.com/kargadan.pub

نشر کرگدن

ایدئالیسم هگل: خشنود و جان فوکس

نویسنده: رابرت بی. پیپین

مترجم: سید مسعود حسینی

ویراستار علمی: مریم هاشمیان

نسخه پرداز: پریا عباسی

مدیر هنری: سحر ترهنده

ناظر چاپ: علی محمدپور

لیتوگرافی: نقش سبز

چاپ و صحافی: زعفران

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۴۲۰-۵۹-۴

چاپ اول: ۱۳۹۸

تیراژ: ۷۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰.۰۰۰ تومان

فهرست

۱	یادداشت مترجم
۵	مقدمه نویسنده بر ترجمه فارسی
۲۳	سپاسگزاری
۲۵	اختصارات

بخش اول

پس زمینه ایدئالیستی

۳۱	فصل اول: مقدمه
۵۷	فصل دوم: ایدئالیسم کانتی و هگلی
۵۷	۱. ادراک نفسانی
۷۱	۲. ایدئالیسم کانت به روایت هگل
۸۱	۳. ادراک نفسانی و ایدئالیسم
۹۰	۴. صورت کانتی
۱۰۹	فصل سوم: مساهمت فیخته
۱۱۰	۱. روح مکتب کانتی
۱۱۶	۲. ادراک نفسانی فیخته‌ای
۱۲۶	۳. ایدئالیسم درآموزه دانش

۱۴۷	فصل چهارم: صورت‌بندی‌های ینا
۱۴۷	۱. شلینگ و نوشته‌های ینا
۱۵۸	۲. اندیشه بازتابی و نظروزی
۱۶۹	۳. حکم اندیشه‌ای-بازتابی و حکم نظروزانه
۱۷۹	۴. نظریه این‌همانی

بخش دوم

پدیدارشناسی ایدئالیسم

۲۰۵	فصل پنجم: شکاکیت، شناخت و حقیقت در پدیدارشناسی ینا
۲۰۵	۱. ایدئالیسم شکاکیت
۲۱۰	۲. استیلا پدیدارشناسانه
۲۱۹	۳. دانش تجربه‌ناهم
۲۳۵	۴. ایرادات
۲۵۷	فصل ششم: غلبه بر آگاه
۲۵۷	۱. اشاره‌ها، توصیف‌ها و نظریه‌ها
۲۷۳	۲. حقیقی‌پنداشتن
۲۸۳	۳. جهان وارونه
۳۰۷	فصل هفتم: خشنود ساختن خودآگاهی
۳۰۷	۱. نقطه عطف هگل
۳۲۵	۲. ترس از خدایگان سرآغاز حکمت است
۳۴۰	۳. ایدئالیسم و نظرگاه مطلق

بخش سوم

منطق ایدئالیستی

۳۶۹	فصل هشتم: منطق ابژکتیو
۳۶۹	۱. منطق نظروزانه چیست؟

۳۸۱	۲. هستی و اندیشه
۳۹۱	۳. اندیشه‌هایی دربارهٔ وجود متعین
۴۲۵	فصل نهم: هستی بازتابیده
۴۲۵	۱. ذات و مسئلهٔ ایدئالیسم
۴۳۶	۲. اندیشهٔ بازتابی و بی‌واسطگی
۴۵۳	۳. نمودهای دارای مبنا
۴۶۷	۴. قابلیت
۴۸۵	فصل دهم: ایدهٔ هگل
۴۸۵	۱. مفهوم «مفهوم»
۴۹۰	۲. «مفهوم» سرکشی
۵۰۲	۳. غایت و زندگی مساقی
۵۱۰	۴. ایدهٔ مطلق
۵۲۶	۵. مسائل حل نشده
۵۴۱	واژه‌نامه
۵۴۷	کتابنامه
۵۶۳	نمایه

یادداشت مترجم

رابرت پیپیر در سال ۱۹۸۹ هگل پژوهان و دوستداران فلسفه هگل و ایدئالیسم آلمانی اندیشمند و فیلسوف را آشناست و کتاب پیش رو، که نخستین بار در سال ۱۹۸۹ به چاپ رسیده و پس از آن بارها تجدید چاپ شده است، اکنون یکی از آثار کلاسیک در فلسفه هگل محسوب می‌شود. پیپین فلسفه هگل را در چنان عمق و ژرفایی موردکاوش و پژوهش قرار می‌دهد که به جرئت می‌توان گفت در زبان فارسی (و حتی در زبان انگلیسی) کمتر کسی درباره هگل به پای کتاب او می‌رسد، و امیدوارم خواننده نیز پس از مطالعه آن با مترجم هم‌نظر باشد.

روایت یا تفسیری که پیپین در این کتاب از فلسفه هگل به دست داده است به «تفسیر غیرمابعدالطبیعی» از فلسفه هگل شهرت یافته است. با این حال، پیپین در مقدمه‌ای که بر ترجمه فارسی کتاب نوشته است، می‌گوید: «به دلیل نسبت این کتاب به دفاع از تفسیری 'کانتی' از ایدئالیسم هگل و خوانشی 'غیرمابعدالطبیعی' یا حتی 'ضدمابعدالطبیعی' از موضع بنیادی هگل در پدیدارشناسی و روح‌دانش منطق شهرت یافته‌ام، اینها، چنان‌که توضیح خواهم داد، توصیف‌های بسیار همراه‌کننده‌ای از کار درآوردند». پیپین قصد دارد با این گفته دیدگاه‌ها را راجع به تفسیر خویش از فلسفه هگل تصحیح کند. او این کار را در کتابی که اخیراً منتشر کرده است^۱ (و طرحی از آن را در مقدمه بر ترجمه فارسی کتاب پیش رو به دست

1. *Hegel's Realm of Shadows: Logic as Metaphysics in The Science of Logic*, (Chicago: The University of Chicago Press, 2019).

داده است) انجام می‌دهد. بنابراین، کتاب پیش رو با کتاب اخیر پیمین تکمیل می‌شود، و مؤلف در مقدمه‌اش بر ترجمه فارسی خلاصه‌ای از تفسیر خود را از هگل به دست می‌دهد.

طبعاً این کتاب نیز همچون دیگر کتاب‌هایی که در این حوزه نوشته شده‌اند صرفاً روایتی از اندیشه عمیق و غالباً پیچیده هگل است و خواننده تیزبین و جدی به جای مبنا قرار دادن این روایت برای فهم خویش از هگل، خواهد کوشید متن‌های خود هگل را بار دیگر با نظر به این روایت به خصوص قرائت کند و ضمن این کار فهم خویش و فهم نویسنده این کتاب را از هگل (و حتی فهم خود هگل را از متون تفکرش) با دیدی انتقادی بنگرد. اصولاً هدف از ترجمه چنین شرح‌هایی در زبان فارسی به مطالعه متن‌های خود هگل نیست، بلکه کاملاً به عکس، فرصتی است برای جد کردن به آن متون از دریچه تفکر و تفسیری دیگر.

تقریباً تمامی نقادان و آثار هگل را با اصل آلمانی آنها مقابله کرده‌ام و گاه پاره‌ای از اصطلاحات آلمانی را در پانویست آورده‌ام. با رجوع به متن آلمانی ترجمه‌هایی از برخی قصاید به دست داده‌ام که شاید اندکی با ترجمه پیمین از آن قطعات تفاوت داشته باشد، اما مثلاً این است که دقیق‌تر شده‌اند. نویسنده در پاره‌ای موارد جزئی و کم‌اهمیت در ضبط اصطلاحات آلمانی دچار خطا شده است. این موارد را با رجوع به متن اصلی اصلاح کرده‌ام. همچنین برخی اصطلاحات خاص در متن با حرف اول بزرگ قید شده است که لزومی ندیدم این ویژگی را به ترجمه فارسی منتقل کنم، به جز در مورد چند اصطلاح عده از جمله این موارد معدود اصطلاح Notion است که برای نشان دادن تمایز آن از concept، در تمام موارد (از جمله در مواردی که اصطلاحات Notional یا Notionality آمده است) آن را میان گیومه (« ») و هر جا خود آن داخل گیومه بوده آن را میان علامت نقل قول (« ») گذاشته‌ام. (همین رویه را در مورد اصطلاحات self و I نیز در پیش گرفته‌ام). اصطلاح Deduction در بخش‌هایی از متن به «استنتاج استعلایی مقولات» در نقد عقل محض کانت اشاره دارد؛ در این موارد آن را داخل گیومه گذاشته‌ام (مواردی هم هست که استنتاج به معنای عام مراد شده و لذا آن را در متن فارسی به شکل عادی آورده‌ام). نیز تفاوت میان absolute knowledge و knowledge of the Absolute

با دو اصطلاح «شناخت مطلق» و «شناخت امر مطلق» در فارسی منعکس شده است. نکته دیگر اینکه نویسنده در متن کتاب برای اشاره به آثار هگل از علامت اختصاری (فی المثل PhG در ازای پدیدارشناسی روح) استفاده کرده، که برای تسهیل خواندن متن آنها را به صورت کامل به فارسی برگردانده‌ام.

مفهوم و مفاد اصطلاحات هگلی Spekulation و spekulativer Satz برای هگل پژوهان ما قدری نامتعین و نامعلوم بوده است. انعکاس این واقعیت را می‌توان در معادل‌های متنوعی که برای spekulativ در نظر گرفته‌اند مشاهده کرد: «نظرورزان»، «راتر جامع»، «متعالیه»، «کل در حرکت نگر» و «فراکران نگر». مطلوب این است که معادل‌های فارسی موضوع معنا و مفهوم اصطلاحات لاتین را به ذهن متبادر کنند، اما چنین چیزی ظاهراً هنوز در این مورد به خصوص میسر نشده است. در این ترجمه عجلتاً از همان معادل «نظرورزان» استفاده شده، گو اینکه یکی از مضامین اصلی کتاب پیش رو نیز تبیین بنیادین این اصطلاح نزد هگل است.

سرکار خانم دکتر مریم شمیمی، که برایش کتاب بر عهده ایشان بوده است، سرتاسر متن فارسی را با دقت و وسوسه‌های مألوف با متن انگلیسی مقابله کردند و متن را بسیار بهبود بخشیدند؛ از این بابت برایشان سپاسگزارم. به علاوه، آقای دکتر آرش ابازری پس از اینکه مطلع شدند این کتاب را به فارسی برگردانده‌ام از رابرت پیپین، نویسنده کتاب، درخواست کردند که برای ترجمه فارسی بنویسد، که از این بابت قدر دان محبت هر دو هستم. یادداشت‌های انتقادی کتاب به انتهای هر فصل منتقل شده‌اند. تمامی پانوشته‌ها از مترجم است. عبارت «این قالب ([])

افزوده‌های مترجم فارسی‌اند (نویسنده در متن و در یادداشت‌ها مطالب را داخل قلاب گذاشته است که غیر از افزوده‌های او به قطعاتی هستند که از فیلسوفان نقل می‌کند. در ترجمه فارسی، این مطالب را داخل پرانتز گذاشته‌ام).